

Zijlstra Bouw bouwt verder op succes van de menselijke maat

Op 1 augustus a.s. gaf Tjip Zijlstra de leiding van het bouwbedrijf dat hij 25 jaar geleden oprichtte over aan zijn zoon Roelof Zijlstra.

In een kwart eeuw is er in de dynamische bouwwereld veel veranderd. Maar de fundering waarop zoon Roelof het bedrijf verder wenst uit te bouwen, is onveranderd. Die is namelijk gebaseerd op de 'oermenselijke' waarden die een familiebedrijf kenmerken. Betrokkenheid is daar een van.

In de visie van Zijlstra Bouw schuilt succes grotendeels in het elimineren van bouwstress. Of zoals Roelof het zelf zegt: "Je moet klanten 'ontzorgen'. Het belangrijkste daarbij is dat je zegt wat je doet en doet wat je zegt. Klanten hebben bij ons in alle fases van de bouw - van offerte tot oplevering - één aanspreekpunt".

"Onze belangrijkste taak is de klantwensen te vertalen naar een passend ontwerp om vervolgens te zorgen voor een juiste aansturing van de mensen die bij het bouwproject betrokken zijn. Wij zijn de coach die ervoor zorgt dat iedereen als één team aan een project werkt. Die zekerheid spreekt onze klanten aan en maakt bouwen leuk."

Bouwen volgens oermenselijke waarden wil niet zeggen dat Zijlstra Bouw de vernieuwing schuwt. Integendeel. Op dit moment wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een passief huis. Een woning die zó extreem energiezuinig is dat deze 's winters te verwarmen is met het vermogen van een strijkijzer.

Betrokkenheid betekent voor Zijlstra Bouw ook maatschappelijke betrokkenheid. Duurzaamheid is in familiebedrijven een natuurlijk gegeven, omdat het past bij het respect dat de zoon heeft voor wat de vader aan hem overdraagt. Dat is bouwen met de menselijke maat.

Zijlstra Bouw is actief in: verbouw, onderhoud, woningbouw, duurzame bouw, agrarische bouw en bedrijfsbouw.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Zijlstra Bouw B.V.

Roelof Zijlstra, directeur

it Koartlân 1

9041 VB Berlikum

Telefoon: 0518-462063

Fax: 0518-461037

E-mail: info@zijlstrabouw.nl

Website: www.zijlstrabouw.nl

"Na 25 jaar gaat Bouwbedrijf Zijlstra over van vader op zoon".

Stichting Donaties Dorpsgemeenschappen Berltsum en Wier

In 2013 hebben we de volgende donaties toegekend:

Merke commissie Wier	€ 500,00
KV Berlikum	€750,00
Terp en Tsjerke Wier	€ 500,00
Samenwerkende vrouwen groepen Berltsum	€ 100,00

In juni hebben we onze jaarvergadering gehad, welke goed bezocht is.

Na de pauze gaf Tine Tijmsma een lezing over duurzame energie. Dit thema heeft onze aandacht. We gaan onderzoeken of we via het deelnemen aan duurzame projecten onze financiële positie kunnen vergroten en daardoor ons bestaansrecht voor de toekomst te kunnen veiligstellen. Binnenkort komen we met meer informatie. We vergaderen weer in september en zullen dan alle aanvragen die voor 1 september zijn binnengekomen behandelen.

Op de site www.berlikum.com kunt u de notulen lezen van de informatieavond van 17 januari 2014

Deze staan op onze pagina onder het menu verenigingen en stichtingen.

Pascal Pieter Schram weet na haardonatie kapper weer te vinden

Het was dan toch wel een beetje een opluchting toen eindelijk het moment daar was dat Pascal Pieter Schram zijn weelderige haardos kon laten knippen. Buiten medeweten van familie, vrienden, bekenden en ook van Pascal Pieter zijn klasgenoten was op 28 juni jl. het geknipte moment daar om zijn “haardonatie” actie voor de stichting KIKA (Kinderen Kankervrij) te beëindigen. Het resultaat: Een complete metamorfose, waarbij Pascal Pieter bijna onherkenbaar terugkeerde in de Berltsumer leefomgeving met een zeer korte coupe!

“It wie nei mear as twa jier ek wol moai west. Ik hie dêr no ek wol sin oan dat ik werris nei de kapper ta koe. It paad dêr hinne wie ik noch net fergetten!” Maar liefst 30 centimeter haar kon van Pascal Pieter gedoneerd worden om gebruikt te worden voor pruiken voor kinderen met de ziekte kanker. Een geweldig eigen initiatief van Pascal Pieter, direct ingegeven door een item op de televisie over de ernstige ziekte kanker die geen enkele leeftijd spaart. Een oproep in datzelfde programma om haar te laten groeien voor het gebruik voor pruiken was het sein om de kapper voor geruime tijd vaarwel te zeggen.

Dit alles dus voor het goede doel, voor de stichting Kinderen Kankervrij dat zich inzet voor een betere levenskwaliteit voor kinderen met kanker en hun gezinnen. De nu tienjarige Pascal Pieter, komend schoolseizoen leerling van groep acht en dus op de drempel van het voortgezet onderwijs, is volgens zijn moeder Gerda dan ook een sociaal bewogen kind. “Hij hat altiten wol ynteresse foar programma’s dy’t oer sike

as earne bern gean. Dat fynt hy ynteressant om te sjen en fan te hearren.” Zeven jaar oud zijn en dan al resoluut de uitdaging aan gaan iets voor kinderen met kanker te doen verdient dan ook alle lof. Op die jonge leeftijd wist Pascal Pieter al hoe erg de ziekte kanker kan zijn en dat ook kinderen hierdoor getroffen kunnen worden. “Ik wist wol dingen oer dizze sykte troch de televyzje mar foaral troch ynformaasje op skoalle.”

Wat begon als een “stille actie” voor velen die zich iets verder af rond Pascal Pieter bewogen groeide in de loop van jaren bijna letterlijk uit tot een bijna alom bekend initiatief. Met het verlopen van de weken, maanden en jaren groeide het groeizame haar van Pascal Pieter gestaag door tot een aanzienlijke bos. Een haargroeiactie met gevolgen, want bij regelmaat werd Pascal Pieter nogal eens voor een jonge dame aangezien. Zo ook bij onze vermaarde houtdeskundige uit eigen dorp Willie van “Willie’s Hout” waar Pascal Pieter met een groep vrienden aanklopte voor een kleine voorraad afval hout voor het bouwen van een hut. “Willie kaam by ús en sei: “Wat kin ik foar de heren en de dame besjutte.”, hiermee voor grote hilariteit zorgend bij de jongens en bij de verhalen later aan de etenstafel. Maar ook in het doel waar Pascal Pieter afgelopen seizoen in de E1 furore maakte (komend seizoen actief in de D-pupillen) zag menig tegenstander en hun supporters hem aan voor een haar. “Se sjoche fansels it lange hier en kinne my fierders net. Dan bart it wolris dat se tinke dat ik in famke bin.” De energieke en levenslustige Pascal Pieter kan er goed mee omgaan en eenmaal uitgelegd wat het doel is van de ruim bemeten haardracht is er in vrijwel alle gevallen grote waardering. Maar toch is het nu weer heel verfrissend om met het nieuw verworven korte kapsel zich weer rond te kunnen bewegen. Ook qua onderhoud en bij het sporten bevalt het korte haar prima, want bijvoorbeeld bij het keepen gebeurde het meerdere malen dat bij harde wind de “lange manen” voorwaarts verwaaiden en de ogen het zicht zodoende belemmerden. “Ik tink dat it keepen dit jier wer better gean sil, want foarich jier seach ik de bal net altiten goed.”

Uiteindelijk viel de actie als onderdeel van KIKA onder de noemer “HAARWENSEN”, en in Pascal Pieter zijn geval speciaal voor jonge zieke kinderen. Na de knipbeurt en het opsturen van zijn zorgvuldig gespaarde haar kwam een tijdje later als reactie van de stichting nog een keurig bedankbriefje en een herinneringsbutton door de bus. Wie nu speciaal door het haar van Pascal Pieter geholpen is kan niet worden vermeld door de stichting omdat voor een pruik meerdere haarstukken nodig zijn. Desalniettemin kijkt Pascal Pieter met een goed gevoel op zijn actie terug en is heel blij een ziek kind met kanker te hebben kunnen helpen. Toch staat er voorlopig nog geen vervolgactie op het programma en zeker niet iets waarbij zijn haar moet worden aangesproken. Geen haar op zijn hoofd die daar ook maar aan denkt! “De earste jierren hâld ik it koart. Dat fielt nei sa’n lange tiid mei in hiel soad hier hiel lekker oan!” Zo kunnen we maar weer zien waar de jeugd al toe in staat is als het een stukje medemenselijkheid betreft. Pascal Pieter heeft met deze actie zijn hart laten spreken en zal dat ongetwijfeld altijd blijven doen!

JAN J

Mei de PCOB nei “it Damshûs”.

Op moandei 16 juny hienen de leden fan PCOB-Menameradiel it jierliks reiske. Mei 32 persoanen binne wy mei eigen auto's fanôf de ‘Molewjuk’ yn Bitgummole nei it Iepenloftmuseum “it Damshûs” yn Nij Beets gien.

Nei in hertlik wolkom fan ús gastfrou, klaaid yn kleen fan om-ende-by 1900 en op klompen, krigen wy in bakje kofje of tee mei in stikje oranjekoeke en dêrnei in fideopresintaasje oer it museum en de feroarings fan it lânskip troch de turfwinning yn de perioade 1863 – ca.1920.

Mei ús gids, in âld-Bitgumer, dy't dêr as frijwilliger wurket, ha wy in kuijerke makke oer it terrein. By de wenninkjes krigen wy in yndruk fan de erbarmlike libbens- en wurk- omstannichheden fan de feanarbeiders. It hûs fan de feanbaas wie tagelyk winkel en kroeg. Yn it tsjerkje hat ús gids ferteld oer de macht fan de feanbazen dy't oanlieding joech ta in fûleindige sosjale striid, mei Domela Nieuwenhuis as lieder. Alle gebouwen stienen earst yn de omkriten fan Nij Beets en binne op it museumterrein wer opboud. Ek koenen wy noch sjen hoe't turf makke waard en alle ark wat dêrby nedich wie.

Doe wie it tiid om meielkoar te iten. Mei û.o. sop, kroket, slaadsje, broadsjes en sûkerbôle koe elts dêrfan genietsje.

Dat wie ek it beslút fan ús reiske en binne we wer op hûs oangien.

It nije seizoen begjinne wy op moandei 15 septimber.

Mefr. Roelie Woudwijk, byldhouwster, sil dan oer har wurk en har bylden fertelle. A.S.-J.

“Leden PCOB mei reiske nei Damshûs”.

ANBO Menameradiel Activiteiten programma 2014 - 2015

M.i.v. dit seizoen vinden de programma's plaats in **Nij Statelan te Menaam !**

Aanvangstijd is daardoor een halfuur later!

dinsdag 7 oktober 2014.

Shantykoor "de Bútsoekers" uit St. Anna Parochie.

Gezamenlijke middag met het PCOB.

Aanvang 14.30 uur (tot 16.30 uur.)

dinsdag 16 december 2014 .

Kerstbingo.

Aanvang 14.30 uur (tot 16.30 uur.)

zaterdag 17 januari 2015 .

Het Etentje

Aanvang: 12.00 uur (tot +/- 14.00 uur.)

zaterdag 28 maart 2015.

Orkest Wiltsje fan Peasens.

Aanvang: 14.30 uur (tot 16.30 uur.)

dinsdag 21 april 2015.

Jaarvergadering + Bingo.

Aanvang : 14.30 uur (tot 16.30 uur.)

In de maanden november 2014 en februari 2015 vinden er nog een tweetal bijeenkomsten plaats in samenwerking met Stichting Welzijn Middelsee en het PCOB.

U krijgt daarover nog bericht.

ANBO Menameradiel – bestuursleden:

Jan Kuipers, voorzitter

Alddyk 1A, 8816 HW Skingen, tel. 0517-231932, e-mail hinkeenjan@kpnplanet.nl

Marie Hellinga, secretariaat

De Terp 82, 9035 AX Dronryp, tel. 0517-234595, e-mail. mj.hellinga@kpnmail.nl

Tiny Meulenkamp, leden-administratie

Graldasingel 26, 9036 KG Menaam, tel. 0518-451921, e-mail.

tmeulenkamp@hetnet.nl

Mels Bresser, penningmeester

Franjumbuorsterpaed 11, 9034 HA Marsum, tel. 058-2541526, e-mail.

mjbresse@planet.nl

Durk Fopma, activiteiten coördinator

Hilligekamp 14, 9044 MV Bitgum, tel. 058-2531928, e-mail.

durkhiskefopma@hetnet.nl

Ida Elsma, coördinator "lief en leed"

Menamerdyk 43, 9045 RA Bitgummole, tel. 058-231476, e-mail. idaelsma@online.nl

Hendrik Gaastra, PR en website

Skries 12, 9035 DA Dronryp, tel. 0517-231616, e-mail. h.gaastra01@chello.nl

Pannenkoekenschip meert aan bij de Berlingastate

De vorig jaar geopende noordelijke vaarroute inspireerde Hette en Tineke Veldema om het spreekwoordelijke Pannenkoekschip “Stichting Welzijn Middelsee” aan te laten meren bij de Berlingastate in Berltsum.

Bewoners van de Berlingastate, deelnemers van de dagopvang en overige belangstellende ouderen konden op maandag 30 juni tegen een kleine vergoeding genieten van een wel heerlijke maaltijd. Dit alles met als doel, zo vertelden

initiatiefnemers Hette en Tineke Veldema, om mensen met elkaar in contact te brengen. En hoe mooi is dat! Gezellig, heel simpel voor een kleine vergoeding een leuke middag te organiseren. Mensen uit hun isolement halen, met elkaar lekker eten, drinken en samen zijn. Mevrouw Rinske van der Graaf, een van de 25 deelnemers vertelde op de vraag hoe zij het beleefd had: *“It wie hartstikke gesellich jong. We hawwe lekker pannenkoeken hân mei in ysko en drinken en we hawwe sa gesellich mei elkoar sitten te praten en it kostte mar € 2,50, wer krije je dat noch”*. De spijker op de kop dus voor de organisatie. Dank aan Hette, Tineke, Sita van der Graaf, stichting Welzijn Middelsee en de hulpen Froukje, Jitsan en Evert. Een geweldig initiatief, dat deze “boot” nog eens langs mag varen.

Marieke Maneschijn exposeert in de Ioannistsjerke

Een geliefd model, Ilone, heeft eens tegen me gezegd dat ze mijn werk "etherisch" vond. IJl, licht, luchtig en vluchtig, volgens het woordenboek. En daar kon ik me wel in vinden.

Marieke Maneschijn (1947) volgde haar opleiding aan de Kunstacademie Minerva in Groningen. Als leerling van de afdeling Vrije Kunst kreeg zij o.a. les van Evert Musch en Piet Pijn. Zoals zovelen maakte zij in de beginperiode vooral aquarellen. Door te experimenteren met technieken en materialen ontwikkelde zij langzamerhand een herkenbare eigen stijl.

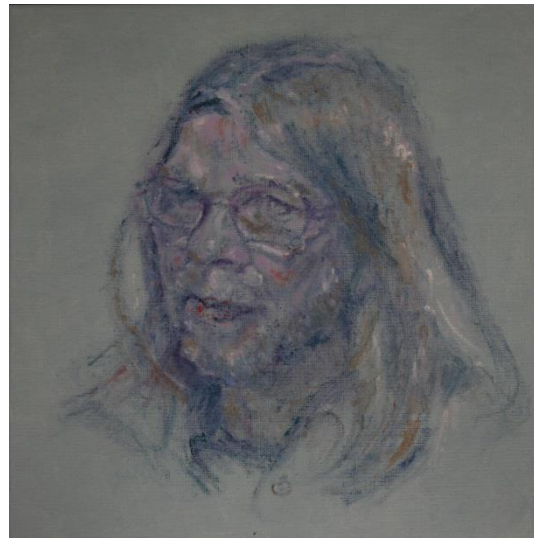
In haar actuele werk gebruikt zij vooral acryl en olieverf. Bekend zijn haar series portretten van dichters en muzikanten. Zij streeft er daarbij naar om zoveel mogelijk het karakter te vangen en daarnaast een prettige uitdrukking te geven aan de persoon die zij portretteert.

Ook stillevens, landschappen (o.a. van Ameland), schepen, tuinen en abstract werk maken deel uit van haar oeuvre.

Marieke exposeerde eerder in o.a. de gemeentehuizen van Sneek, Slochteren en Hoogezand, bij de NAM en in verschillende galeriën in Froombosch, Heiligerlee en op Ameland. Behalve aan particulieren verkocht zij ook werk aan de gemeenten Sneek, Zuidlaren en Hoogezand.

Marieke Maneschijn woont en werkt in Oranjewoud (www.marieke.maneschijn.net). Elke zaterdag van 2 augustus t/m 13 september, van 13:30 – 17:00 uur (Tsjerkepaad) Ioannistsjerke Wier, Lautawei 5A

www.ioannistheatertsjerkewier.nl

Nieuws van Stichting Berlikumer Belangen (SBB)

Wij hebben een nieuw aspirant bestuurslid gevonden namelijk Durk Tamme Metzlar. Tijdens de jaarvergadering in 2015 kan hij benoemd worden als bestuurslid. Als bestuur van SBB zijn wij heel blij met deze aanwinst in ons bestuur. Ons bestuur is echter nog steeds niet compleet en wij zijn daarom nog steeds op zoek naar een nieuw bestuurslid. Heeft u belangstelling meld u dan aan bij een van de bestuursleden. Voor de namen en telefoonnummers verwijst ik u naar [berlikum.com/Berlikumer Belangen/algemeen](http://berlikum.com/BerlikumerBelangen/algemeen).

In de vergaderingen van april, mei en juni zijn de diverse werkgroepen weer aan de orde geweest. Een belangrijk punt is nog steeds het Multifunctioneel Centrum. Het eindrapport staat op [berlikum.com/Berlikumer Belangen/MFC Berltsum](http://berlikum.com/BerlikumerBelangen/MFCBerltsum). De andere werkgroepen zijn: Hemmemapark, Dorpsplein, Speeltuín, Jongeren/Ouderenhuisvesting, Sportverenigingen en Ledenwerfactie.

Wij zijn inmiddels begonnen met de ledenwerfactie. Als SBB hebben wij meer donateurs nodig die ons werk voor Berltsum willen steunen. Wij proberen elk adres te bezoeken die niet donateur is. U krijgt een formulier van ons waarin kort wordt uitgelegd wie wij zijn en wat wij doen. Ongeveer een week later zal dit formulier bij u worden opgehaald. Mocht u donateur willen worden dan krijgt u van ons een leuke

attentie. Mochten wij u niet thuis treffen en u wilt toch donateur worden dan kunt u zich ook aanmelden bij onze penningmeester Reina Brouwer of via ons mailadres SBB@Berltsum.com.

Wij vergaderen altijd op de eerste maandag van de maand en beginnen om 19.30 uur. Hebt u ook iets te melden aan of te overleggen met SBB kom dan ook eens op het inloopspreekuur dit is altijd het eerste punt van onze vergadering. Voor actuele data verwijst ik u naar de agenda op berlikum.com. Onze eerste vergaderdatum na de zomervakantie is maandag 1 september.

Examens Kids Streetdefence

Zaterdag 28 juni jl. zijn er in Berlikum, weer de examens van streetlevel 1 & 2 en 3 gehouden. Elf kinderen hebben het examen afgelegd, en na een uur van inspanning konden alle kinderen na beraad van de jury zich “streetdefence leveler 1 en 2 of 3” noemen. De kinderen moesten verschillende technieken presenteren aan de jury, van stoten en trappen tot bevrijdingen uit diverse klemmen. Ook het sparren aan het einde van

het examen werd met veel enthousiasme uitgevoerd. Al met al hebben de kinderen een hoogstaand examen gedraaid.

Aan het einde werden de certificaten en de streetlevel 1 en 2 en 3 uitgereikt en kon iedereen terug zien op een zeer geslaagd examen.

Gratis Proefles Streetdefence

Op zaterdagmiddag 13 september a.s. is er van 13.30 - 15.00 uur een gratis open les Kids Streetdefence. De les is voor alle kinderen van 5 - 15 jaar om eens in contact te komen met deze sport. Er worden op die middag technieken uit Judo, Kickboxen, Jiu Jitsu en Zelfverdediging & Weerbaarheid (fysiek en mentaal) gegeven. Ook is er aandacht voor de conditie en verbale weerbaarheid van de kinderen. Al met al een leerzame les, en we hopen op een grote opkomst. De locatie is de gymzaal in de Brede school te Berlikum. Je kunt je aanmelden via kidsstreetdefence.berlikum@gmail.com onder vermelding van je naam en leeftijd. Voor aanvullende informatie verwijzen we naar de website: www.kidsstreetdefence.jouwweb.nl"

Schaaf en Tijsma bundelen krachten

EC Engineering; specialist in industriële automatisering, is er nu ook voor de particulier voor alle dakbedekking en zinkwerk en alles op het gebied van installatietechniek.

De aanleiding voor deze samenwerking is voortgekomen uit het faillissement van Gosse Tijsma zijn bedrijf. Haije-Anne Schaaf, sinds 2003 eigenaar van EC Engineering, had al enkele malen ondervonden dat een eenmansbedrijf erg kwetsbaar is. Dus zag hij in de samenwerking met Gosse, al vrienden vanaf de tienerjaren, een prachtige impuls voor zijn bedrijf. Vanaf november 2013 werd het besluit dan ook genomen en werd Gosse mede-eigenaar van het bedrijf EC Engineering. En daarmee werd een nieuwe tak aan het bedrijf toegevoegd.

EC Engineering is gericht op persoonlijk contact met de klant en dat uit zich mede door een servicegerichte houding. Ze zijn een erkend installatiebedrijf op het gebied van gas en elektra. Ze streven daarom naar topkwaliteit in het werk en het persoonlijke contact met de klant helpt daar goed aan mee! Ook bij storingen bent u bij hen aan het juiste adres, want ze zijn 24 uur per dag bereikbaar.

Haije-Anne en Gosse zijn al gewend aan de nieuwe situatie en ondervinden met regelmaat dat ze elkaar prima aanvullen; dat het een perfectie combinatie is: Schaaf en Tijsma. Voor Gosse is deze nieuwe job natuurlijk de grootste omschakeling. Hij is nu weer verantwoordelijk voor alle werkzaamheden die een bedrijf met zich mee brengt. Dus ook de uitvoerende werkzaamheden komen nu weer op zijn bordje: en hij geniet ervan. De onderhoudscontracten die uit het faillissement zijn overgenomen zijn het werkterrein van Tijsma Senior of te wel: Riens.

Door deze uitbreiding en samenwerking zijn ze klaar voor de toekomst. Ze zien een gestage groei tot de mogelijkheden maar onderstrepen dat de basis van het bedrijf overzichtelijk zal blijven. Het bedrijf is gevestigd in Berltsum. Hierdoor kunnen ze een rol spelen in de economische bloei van ons dorp. Want een dorp met bedrijvigheid staat op de kaart!

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

EC Engineering

Haije-Anne Schaaf   06 53217787

Gosse Tijsma   06 53533591

It Koartlân 5
9041 VB Berltsum

Email: Info@ec-engineering.nl

www.ec-engineering.nl;
facebook.com/eceberltsum

10 jaar Hemmemapark Berltsum

Na vier jaar voorbereiding is 10 jaar geleden aan de noordwestzijde van Berltsum begonnen met de aanleg van wat eens een park moest worden. Dit park zou de naam dragen Hemmemapark. Op 14 juni 2014 waren inwoners en belangstellenden uitgenodigd om kennis te maken met het park zoals zich dit in tien jaar heeft ontwikkeld. Onder leiding van Matthé van Hout werd een rondleiding verzorgd en daarbij een prachtig beeld geschetst van de aansluiting van het Hemmemapark met de geschiedenis van Berltsum en zijn omgeving.

In zijn inleiding benadrukte Van Hout als eerste dat dit park vooral is ontstaan door de medewerking van veel vrijwilligers. Vrijwilligers van en voor het dorp. De woonomgeving is belangrijk en de vrijwilligers hebben laten zien dat ze dit belangrijk vinden. Natuurhistorisch is er veel aan de hand en met de aanleg van het park zijn de natuurwaarden op deze plaats weer veilig gesteld. In 2007 is de uitkijktoren geplaatst die als een ijkpunt op de plaats staat waar in vroeger tijden de havenmond was. Hemmemastate was als verdedigingswerk buitendijks bij deze havenmond gebouwd. Van de vroegere Hemmemastate zijn de laatste resten in 1747 aangetroffen. Er is echter niks meer te vinden van de voormalige State en de stenen zijn destijds waarschijnlijk in andere woningen gebruikt. De weg van Leeuwarden naar Franeker liep vroeger via Berltsum. We spreken dan over de periode van de Schieringers en de Vetkopers. In de omgeving van dit Hemmemapark is in die vroegere jaren veel gevochten tussen deze twee groeperingen.

Het gebied van en rondom het Hemmemapark bestond rond 1830 uit vele boomgaarden. Meer dan 25 ha was beplant met vele soorten appels, peren en andere fruitsoorten. Elke gardenier had een eigen boomgaard. Ze hadden daarbij zoveel mogelijk verschillende fruitsoorten in gebruik, omdat ze niet alles tegelijk konden plukken. Er zijn nu nog 64 verschillende soorten over. De diverse boomsoorten zijn in een cultuurhistorische wandelroute vastgelegd. In samenwerking met Stichting Berltsumer Belangen is de wandelroute in een boekje vastgelegd. Oude bomen worden zo goed mogelijk in stand gehouden. Een fruitboom groeit ongeveer 80 jaar. Vanaf De Singel is goed te zien dat er sprake is van een terp. Hier komt een nieuw perceel met de oude fruitrassen. Dit terrein is nu nog als een perceeltje grasland in gebruik. Hier is nu ook de werkschuur gevestigd voor het onderhoud van de 7,5 hectare grond die de stichting in beheer heeft. We liepen langs de “Kleifart”. De naam heeft te maken met de vroegere steenfabrieken. De percelen bij het Moddergat en ten noordwesten van het Hemmemapark zijn destijds afgegraven voor de steen- en dakpannenfabrieken. De klei werd vervoerd via de “Kleifart”. Vanaf de Wiersterdyk

werd 300 tot 400 meter kleigrond kunstmatig hoog gehouden. Zelfs de vissen werden hier vroeger al via ingenieuze kanaaltjes binnengeloodst vanaf zee. Een systeem dat nu opnieuw zal worden toegepast bij de Afsluitdijk.

Aan de “Kleifeart” vonden we ook de “Skythûsbuorren”. Bijzonder naam? Als je weet dat de “húskes” zich boven deze Kleifeart bevonden is wel duidelijk hoe de naam is ontstaan.

Het terrein bij de ingang van het Hemmemaplan (= het nieuwbouwplan nabij de Wiersterdyk) wordt eveneens onderhouden door de stichting. Het wordt daarbij zoveel mogelijk teruggebracht naar de oorspronkelijke situatie.

De waterpartij met de twee eilandjes in het Hemmemapark heeft een boogstraal die gelijk is aan de 400 meter ijsbaan van Thialf Herenveen. Betekent dit dat hier ook een ijsbaan komt? Voorlopig heeft de ijsclub hier vanaf gezien. Is het dan niet een gemiste kans als vervanger van Icedome?

Matthé van Hout attendeerde ons ook nog op de zichtlijn vanuit de uitkijktoren naar Hemmemastate en twee koepelkerken. De uitzichttoren geeft uitzicht op twee van de zeven koepelkerken die Nederland rijk is.

Resultaten zoals dit Hemmemaparkproject, zijn alleen mogelijk als er voldoende geld is. Het huidige bestuur van SBB roept dan ook de hulp in van inwoners en stimuleert deze dan ook om donateur van SBB te worden. Aan het eind van de rondleiding bedankte de voorzitter van SBB, Erik Jansen, de heren Andries de Haan en Matthé van Hout voor hun inzet en ze werden dan ook gefeliciteerd met het resultaat tot nog toe. Ze krijgen beide een eendenkooi met daarbij een paar werkhandschoenen als symbool voor vele werk dat door alle vrijwilligers is verzet. Het is dan ook reden om eens per tien jaar een feestje te geven voor deze enthousiaste vrijwilligers. Het realiseren van zo'n project komt niet zomaar. Proficiat.

DICK

Kofjemoarn Berltsum

De laatste woensdag van de maand organiseert St. Welzijn Middelsee een kofjemoarn voor 55-plussers. Deze kofjemoarn vindt plaats in de grote zaal van het Groene Kruisgebouw van 10.00 – 11.30 uur in Berltsum. De kosten hiervoor zijn € 1,50 per persoon.

Tijdens de kofjemoarn is het de bedoeling dat er zo nu en dan een gastspreker langs komt of dat er een activiteit wordt gedaan. Tussendoor is er volop tijd om even met uw buurvrouw of buurman te praten.

**Na een korte zomerstop zal de eerst volgende keer zijn op woensdag
24 september 2014.**

Tijdens de kofjemoarn zal Durk Reitsma als gastspreker aanwezig zijn

Kofjemoarn : Woensdag 24 September 2014

Tijd : Aanvang 10.00 uur.

Plaats : Groene Kruisgebouw

Kosten : € 1,50 per persoon

Let op: in Oktober zal de kofjemoarn niet zoals gebruikelijk plaatsvinden in Het Groene Kruisgebouw maar gaan we op donderdag 30 oktober op locatie naar BerlingaState.

Kofjemoarn : Donderdag 30 Oktober 2014

Tijd : Aanvang 10.00 uur

Plaats : BerlingaState

Kosten : € 1,50 per persoon

Voor meer informatie/ ideeën of staat u er open voor dat de deelnemers van de kofjemoarn nu eens bij u op locatie komen, dan kunt u contact opnemen met Sieta Kuipers, ouderenwerker van Stichting Welzijn Middelsee.0518-460805 (e-mail: s.kuipers@welzijnmiddelsee.nl)

Sieta Kuipers

Sociaal Cultureel Werker / Ouderenwerker

Stichting Welzijn Middelsee